

بسم الله

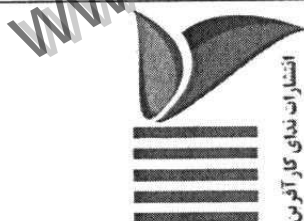
آموزش و تربیت جنسی کودکان و نوجوانان

www.ketab.ir

مؤلف:

سیما منصوری

سرشناسه	:	منصوری، سیما، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	آموزش و تربیت جنسی کودکان و نوجوانان / مولف سیما منصوری.
مشخصات نشر	:	تهران: ندای کارآفرین، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۰ ص.
شابک	:	978-600-482-803-1
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	امور جنسی -- آموزش به کودکان
موضوع	:	Sex instruction for children
موضوع	:	امور جنسی -- آموزش به نوجوانان
موضوع	:	Sex instruction for teenagers
موضوع	:	والدین و کودک
موضوع	:	Parent and child
موضوع	:	والدین و نوجوانان
موضوع	:	Parent and teenager
رده بندی کنگره	:	۵۷HQ
رده بندی دیویی	:	۶۵/۶۴۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۵۶۵۸۴
اطلاعات رکورد	:	فیبا
کتابشناسی	:	

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، نبش کوچه انوری، پلاک ۲۹

تلفن: ۶۶۴۰۲۷۲۲

www.NedayeKarafarin.ir

آموزش و تربیت جنسی کودکان و نوجوانان

سیما منصوری

صفحه آرا: اکرم ملک نژاد - طراح جلد: رضا کاوه

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۱-۸۰۳-۴۸۲-۶۰۰-۹۷۸- قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۵
فصل اول: کلیات و مفاهیم.....	۷
ساخت‌های تربیت.....	۸
تربیت جنسی در برنامه درسی.....	۱۳
تأملی بر جایگاه تربیت جنسی در برنامه درسی.....	۱۴
تربیت جنسی چیست؟.....	۱۸
هدف از تربیت جنسی فرزند چیست؟.....	۱۹
آموزش جنسیت و نقش جنسیتی و پرورش هویت جنسی.....	۱۹
روش‌های پیشگیری از بروز رفتارهای ناشایست در کودکان.....	۲۰
جلوگیری از بازی‌های جنسی.....	۲۰
پاسخ دادن به پرسش‌های جنسی کودکان.....	۲۰
تأثیر گروه همسالان و دوستان بر کودک.....	۲۱
نظارت بر تماشای تلویزیون.....	۲۲
اهداف تربیت جنسی.....	۲۳
عوامل زمینه‌ساز انحراف‌های جنسی.....	۲۵
فصل دوم: مبانی، اهداف و مؤلفه‌های تربیت جنسی.....	۲۷
اهداف کلی تربیت جنسی.....	۳۱
آیا تمایلات جنسی در کودکان وجود دارد؟.....	۳۲
اهمیت گفتگو با کودکان در مورد تمایلات جنسی.....	۳۳
زمان مناسب آموزش مسائل جنسی به کودکان.....	۳۳
مدیریت سؤالات جنسی کودکان.....	۳۵
مؤلفه‌های تربیت جنسی.....	۳۷
فصل سوم: مراحل رشد جنسی کودک.....	۴۵
دوران نهفتگی جنسی.....	۴۵
مراحل پیدایش هویت جنسی.....	۴۶
مراحل رشد جنسی.....	۴۶
کودک تولد تا ۲ سال.....	۴۶
کودک ۲-۷ ساله.....	۴۸
کودک ۸-۹ ساله.....	۵۱

۵۴	 کودکان ۹-۱۲ ساله
۵۹	 فصل چهارم: مشکلات و مسائل جنسی کودکان
۵۹	 مشکلات جنسی شایع در کودکان
۶۲	 مهارت‌های مقابله‌ای و حمایتی
۶۳	 سوءاستفاده جنسی از کودکان
۶۴	 پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت آزار جنسی در کودک
۶۷	 فصل پنجم: نظریه‌های تربیت جنسی
۶۷	 الف) تربیت جنسی در ادیان
۷۲	 ب) نظریه‌های اخلاقی و تربیت جنسی
۷۳	 ج) نظریه‌های روان‌شناسی و تربیت جنسی
۸۱	 فصل ششم: چالش‌های ارتباطی والدین و نوجوانان در مورد تربیت جنسی
۸۱	 الف) موانع ذاتی
۸۳	 ب) موانع فنی
۸۴	 مبانی تربیت جنسی
۸۴	 موضوعات تربیت جنسی
۸۵	 تربیت جنسی در برنامه درسی
۸۹	 پیشگیری از زمینه‌های تحریک جنسی
۹۰	 دلایل غفلت والدین از تربیت جنسی کودک
۹۱	 خطر غفلت از تربیت جنسی کودک
۹۳	 تربیت جنسی کارآمد
۹۳	 تربیت جنسی شامل چه بخش‌هایی است؟
۹۹	 مواجهه با پرسش‌های جنسی کودکان
۱۰۸	 نکاتی راجع به پاسخ به سؤالات کودک
۱۱۰	 پاسخ به پرسش‌های جنسی کودکان
۱۱۳	 منابع

پیشگفتار

یکی از حوزه‌های چالش‌برانگیز تعلیم و تربیت در جوامع مختلف، از جمله جامعه ما، تربیت جنسی است که همواره به سبب وجود پاره‌ای از ابهام‌ها و سوء تفاهم‌های نظری و فکری و نیز موانع اجرایی با مشکلات فراوانی دست‌به‌گریبان بوده و همین امر، زمینه‌ایجاد و بروز بسیاری از معضلات اجتماعی و انحراف‌های رفتاری در میان نسل جوان و به تبع آن، صرف هزینه‌های سنگین جهت مقابله با این انحرافات را فراهم کرده است. در عین حال، باید بر این نکته هم تأکید کرد که در حوزه عمل، «تربیت جنسی» از موضوع‌های چالش‌انگیز خانواده‌های ایرانی است. پدران و مادران مسئول نمی‌توانند نسبت به گزینه جنسی فرزندان خود بی‌اعتنا باشند؛ زیرا تربیت جنسی یکی از دشوارترین و حساس‌ترین انواع تربیت است و اندک اشتباه و غفلی در آن ممکن است کودکان را به وادی فساد بکشانند.

تربیت جنسی در یک معنای فراتر از احساس جنسی، به رشد شخصیت اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی افراد نیز نظر دارد. تربیت جنسی به همه اقداماتی گفته می‌رود که از نخستین دوران زندگی انسان در راستای رشد متعادل و مناسب انگیزه جنسی صورت می‌گیرد و باهدف اطلاع‌رسانی جنسی، کمک به تکامل رفتارهای جنسی، تداوم و ماندگاری نسل و رسیدن به مودت، رحمت و آرامش است. در این فرایند، مربی (والد) به مربی (کودک) کمک می‌کند تا بتواند استعدادهای بالقوه خود را در این زمینه به‌خوبی بشناسد و با شیوه‌های صحیح بروز و کنترل آن آشنا شود تا آن را در بهترین مسیر منطقی قرار دهد. درواقع تربیت جنسی فراتر از آموزش است و نه تنها احساس جنسی، بلکه ویژگی‌های اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی جنسیت را دربر

می‌گیرد و عبارت است از به‌کارگیری شیوه‌هایی برای ایجاد صفات و رفتارهای سالم و زدودن صفات و رفتارهای ناسالم.

ضرورت و جایگاه تربیت جنسی را می‌توان از ابعاد و جنبه‌های مختلفی مطرح کرد و مورد بحث قرار داد. بدون تردید، این ضرورت و الزامات ناشی از آن، دلایل و مستندات قابل دفاعی را فراهم می‌کند که به اتکای آن، تربیت جنسی باید از قالب یک برنامه درسی مغفول خارج شود و مورد توجه جدی و عملی قرار گیرد. تأکید بر گنجاندن تربیت جنسی در قالب برنامه درسی متوسطه، متأثر از ویژگی‌ها و شرایط خاص دانش‌آموزان این دوره، به‌ویژه از نظر شکل‌گیری هویت جنسی است.

با توجه به اهمیتی که بحث تربیت جنسی در خانواده و مدرسه برای کودکان داراست، کتاب حاضر به دنبال تبیین مفهوم آن و ارائه راهبردهایی مناسب برای والدین و معلمان به‌منظور پاسخگویی به پرسش‌های جنسی کودکان است.

امید است کتاب حاضر بتواند راهبردی مناسب برای والدین، معلمان و مربیان قرار

گیرد.

سیما منصوری

فروردین ۱۴۰۰